

Brusel 15. ledna 2020
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Zvláštní výbor pro zemědělství / Rada
Č. dok. Komise:	15051/19 + ADD 1
Předmět:	Zelená dohoda pro Evropu – zemědělské aspekty – výměna názorů

1. S ohledem na výměnu názorů mezi ministry ohledně výše uvedeného tématu na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 27. ledna 2020 naleznou delegace v příloze dokumentu předsednictví obsahující i otázky, které mají pomoci strukturovat diskusi.
2. Zvláštní výbor pro zemědělství se vyzývá, aby vzal dokument předsednictví na vědomí a předložil jej Radě za účelem výměny názorů.

Zelená dohoda pro Evropu – zemědělské aspekty

Dokument předsednictví

1. Evropská rada v prosinci 2019 potvrdila cíl dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální EU, a to v souladu s cíli Pařížské dohody. Jeden členský stát nebyl v této fázi s to se k plnění tohoto cíle ze své strany zavázat a Evropská rada se k této otázce vrátí v červnu roku 2020.
2. Na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov v prosinci roku 2019 během diskuse týkající se zprávy předsednictví o pokroku ohledně budoucí společné zemědělské politiky (SZP) řada ministrů výslovně zmínila Zelenou dohodu pro Evropu, a to i v souvislosti s adekvátním financováním budoucí SZP. V dubnu, červenci a listopadu roku 2019 proběhly v Radě pro zemědělství a rybolov rozpravy o aspektech SZP po roce 2020 souvisejících se životním prostředím a klimatem¹.
3. Ve sdělení Komise ze dne 28. listopadu 2018 nazvaném „Čistá planeta pro všechny: evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ byla stanovena vize toho, jak do roku 2050 klimatické neutrality dosáhnout. Na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov v květnu roku 2019 proběhla výměna názorů ohledně zemědělských aspektů tohoto sdělení². Kromě toho se neformální zasedání Rady pro zemědělství a rybolov konané v září roku 2019 týkalo příspěvku zemědělství ke splnění cílů v oblasti klimatu do roku 2050 a ministři vedli diskusi na základě dokumentu předsednictví nazvaného „Změna úlohy zemědělců v rámci opatření v oblasti klimatu – podpora udržitelného zemědělství prostřednictvím ukládání CO₂ do půdy“.

¹ Dokumenty 8359/19, 10622/19 a 14051/19.

² Dokument 7672/19 REV 2 a pracovní dokument 6127/19.

4. Dne 11. prosince 2019 zveřejnila Komise sdělení nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“³, v němž je stanovena nová strategie růstu, jejímž cílem je transformovat EU ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou klimaticky neutrální ekonomikou účinně využívající zdroje. V rámci níže uvedených okruhů je v něm navržena široká škála opatření v různých oblastech politiky spolu s orientačním harmonogramem pro všechna opatření, která spolu úzce souvisejí a vyžadují komplexní přístup.
- Ambice v oblasti klimatu
 - Čistá, cenově dostupná a bezpečná energie
 - Průmyslová strategie pro čisté oběhové hospodářství
 - Udržitelná a inteligentní mobilita
 - Ekologizace SZP / Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“
 - Zachování a ochrana biologické rozmanitosti
 - Úsilí o zajištění životního prostředí bez toxických látek díky ambicióznímu cíli nulového znečištění
 - Začleňování hlediska udržitelnosti do všech politik EU
 - EU jako globální lídr
 - Jednat společně – evropský klimatický pakt
5. Ve sdělení se zdůrazňuje, že všechna opatření a politiky EU budou muset přispívat k cílům Zelené dohody pro Evropu a že to bude vyžadovat intenzivní koordinaci, aby byly využity dostupné synergie ve všech oblastech politiky. Podle sdělení je za účelem realizace Zelené dohody pro Evropu třeba změnit politiky v oblasti dodávek čisté energie v rámci celé ekonomiky, v oblastech průmyslu, výroby a spotřeby, rozsáhlé infrastruktury, dopravy, potravin a zemědělství, stavebnictví, zdanění a sociálního zabezpečení.
6. V rámci kapitoly sdělení týkající se strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ se zdůrazňuje, že klíčem ke zvládnutí přechodu jsou evropští zemědělci. Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ by měla posílit jejich úsilí zaměřené na boj proti změně klimatu, ochranu životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti. Jedním z klíčových nástrojů na podporu tohoto úsilí by i nadále měla být SZP, která zemědělcům a jejich rodinám zároveň zajistí důstojné životní podmínky. V návrzích Komise týkajících se SZP na období 2021 až 2027 se stanoví, že minimálně 40 % celkového rozpočtu SZP by mělo přispívat k opatřením v oblasti klimatu.

³ Dokument 15051/19 + ADD 1.

7. Ve sdělení Komise je zdůrazněna úloha, kterou v souvislosti se zelenou dohodou a strategií „od zemědělce ke spotřebiteli“ hrají vnitrostátní strategické plány pro zemědělství, jež přispívají ke zvýšené míře využívání udržitelných postupů, jako jsou precizní zemědělství, ekologické zemědělství (včetně potřeby zvýšit rozlohu ekologicky obhospodařované půdy), agroekologie, agrolesnictví a přísnější normy pro dobré životní podmínky zvířat. Dále by podle sdělení měli být zemědělci v rámci opatření, jako jsou například ekorežimy, odměňováni za lepší výsledky v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně regulace a ukládání uhlíku v půdě, za využívání alternativních přípravků na ochranu rostlin a za lepší hospodaření s živinami s cílem zvýšit kvalitu vod a snížit množství emisí.
8. Cílem strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ je přispět k dosažení oběhového hospodářství a snížit dopad, který mají odvětví zpracování potravin a maloobchodní odvětví na životní prostředí, přijetím opatření v oblasti dopravy, skladování, balení a plýtvání potravinami. Podle sdělení budou součástí strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ rovněž návrhy na zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci.
9. Podle plánu klíčových opatření, který je ke sdělení připojen, bude strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ zveřejněna na jaře roku 2020 a vyhodnocení návrhů vnitrostátních strategických plánů s ohledem na ambice Zelené dohody pro Evropu a strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ bude provedeno v letech 2020–2021.
10. Kromě strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ jsou ve sdělení nastíněna různá další opatření, která budou pravděpodobně zahrnovat aspekty, jež jsou z hlediska odvětví zemědělství relevantní, jako jsou například: evropský „právní rámec pro klima“ (březen 2020), vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu (červen 2020), reforma právních předpisů v oblasti odpadů v rámci oběhového hospodářství (od roku 2020), posouzení udržitelných alternativních paliv (od roku 2020), strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 (březen 2020), nová strategie EU v oblasti lesnictví (2020), akční plán pro nulové znečištění ovzduší, vod a půdy (2021) a mechanismus pro spravedlivou transformaci (leden 2020).
11. Komise rovněž plánuje vypracovat dlouhodobou vizi pro venkovské oblasti s cílem zlepšit jejich příležitosti v rámci oběhového hospodářství a biohospodářství.

12. V rámci SZP již došlo k posunu od počátečního důrazu pouze na potravinové zabezpečení a příjmy zemědělců směrem k širšímu souboru cílů, včetně udržitelného zajištění zdravých potravin. Zemědělství musí přispívat k plnění cílů EU v oblasti klimatu stanovených pro období do roku 2050 a mělo by být součástí řešení. Současně by se nemělo zapomínat na klíčovou úlohu evropských zemědělců, jíž je zajišťovat potravinové zabezpečení. Je proto zapotřebí vyvážený přístup.
13. Na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 27. ledna 2020 budou ministři vyzváni, aby diskutovali o klíčových prvcích sdělení týkajících se zemědělství s cílem poskytnout vodítko ohledně dalších kroků. V zájmu strukturování rozpravy vypracovalo předsednictví tři níže uvedené otázky.

Otázky pro ministry

- 1) *V Zelené dohodě pro Evropu se navrhuje řada klíčových politik a opatření, které mají přispět k cíli dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální EU. Poskytuje budoucí SZP adekvátní rámec pro naplnění této ambice?*
 - 2) *Jaké další nástroje vedle budoucí SZP by bylo možné využít v oblasti zemědělství s cílem přispět k naplnění ambicí uvedených v Zelené dohodě pro Evropu?*
 - 3) *Jaké prvky balíčku považuje za tak důležité, aby se jimi Rada pro zemědělství a rybolov dále zabývala?*
-